

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Věry Šimůnkové a soudců Mgr. Karla Ulíka a Mgr. Josefa Straky ve věci

žalobci: a) **Z. H.**
 b) **D. H.**
 oba bytem X
 oba zastoupeni JUDr. Tomášem Richtrem, advokátem
 sídlem Vodičkova 791/39, Praha 1

proti

žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**
 sídlem Zborovská 11, 150 21 Praha 5

o **žalobě proti rozhodnutí žalovaného** ze dne 19. 11. 2018, č. j. 153616/2018/KUSK

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 11. 2018, č. j. 153616/2018/KUSK, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit každému z žalobců na náhradě nákladů řízení částku 9 365 Kč, a to do 30 dnů od právní moci rozsudku k rukám zástupce žalobců JUDr. Tomáše Richtra, advokáta.

Odůvodnění:

Průběh správního řízení

1. Městský úřad ve Slaném (dále jen „stavební úřad“) rozhodnutím ze dne 16. 5. 2018, č. j. MUSLANY/22829/2018/SÚ (dále „prvostupňové rozhodnutí“), vydaném ve společném územním a stavebním řízení k žádosti A. P. (dále jen „žadatel“) rozhodl o umístění stavby „*Polyfunkční dům č.p. X - změna stavby X*“. Žalobci z titulu vlastnického práva k sousední nemovitosti uplatnili ve společném řízení vůči umístění stavby námitky. Mimo jiné namítali, že nebyly dodrženy odstupové vzdálenosti, že žadatel nemá dostatečně velký nezastavěný pozemek k umístění stavby, že již současná přístavba způsobuje vlhkost jejich nemovitosti a realizace daleko větší stavby by problémy ještě zhoršila či že vybudování střešních oken a „EURO dveří“ by znamenalo likvidaci jakéhokoli soukromí v jejich nemovitosti. Navrhli proto, aby stavební úřad žádosti o vydání společného rozhodnutí nevyhověl. Stavební úřad jejich námitky věcně vypořádal a dospěl k závěru, že nejsou důvodné.
2. Žalobci podali proti rozhodnutí stavebního úřadu odvolání. V něm uvedli, že mají za to, že odstupové vzdálenosti neodpovídají vzdálenosti uvedené v rozhodnutí stavebního úřadu. Dále navrhli, aby byla zpracována studie oslunění a osvětlení jejich nemovitostí, neboť jediné tak lze řádně posoudit otázku oslunění. Stavební úřad odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 12. 3. 2010, č. j. 7 As 13/2010 - 145 (na podporu svého závěru, že se nejedná o likvidaci soukromí žalobců a pokud nechtějí být obtěžováni pohledem, mohou oni učinit příslušná opatření). Ten žalobci vykládají v odvolání tak, že samotné nahlížení pohledem se za imise nepovažuje, ale rozsudek předpokládá i výjimečné situace, kterou je právě tato, kdy dochází k výraznému zásahu s ohledem na velikost tzv. EURO oken. V jejich případě by mělo dojít k zásadní změně stavby, protože tzv. EURO dveře výrazně převyšují velikost běžných oken. Zmínili také, že v obdobné věci stejných účastníků žalovaný rozhodnutí stavebního úřadu ze dne 22. 5. 2017, č. j. MEUSLANY/24586/2017/SÚ, zrušil. Dále poukázali na vzrůstající vlhkost na dvoře jejich nemovitostí, která se projevuje od doby provádění staveb na vedlejším pozemku. Skutečnost, že zástupce stavebního úřadu nenavštívil nemovitost žalobců a neseznámil se se situací na místě, žalobci označili za vadu řízení. Realizace záměru stavby by naprosto zásadním způsobem změnila možnost užívání jejich nemovitosti. Ze všech těchto důvodů navrhli, aby žalovaný napadené rozhodnutí zrušil podle § 90 odst. 1 písm. b) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) a věc vrátil stavebnímu úřadu k dalšímu řízení.
3. Žalovaný rozhodnutím ze dne 19. 11. 2018, č. j. 153616/2018/KUSK (dále jen „napadené rozhodnutí“), odvolání žalobců zamítl jako nepřipustné. V úvodu napadeného rozhodnutí konstatoval, že odvolání žalobců směřuje pouze proti odůvodnění rozhodnutí stavebního úřadu, a je proto podle § 82 odst. 1 správního řádu nepřipustné. Dále uvedl, že v postupu stavebního úřadu neshledal pochybení. V odůvodnění rozhodnutí stavebního úřadu jsou podrobným způsobem vypořádány námitky žalobců. S tímto vypořádáním se žalovaný

zcela ztotožnil. K tvrzení žalobců, že již současným stavem je narušováno jejich soukromí a je poškozován jejich majetek, žalovaný konstatoval, že pokud dochází k poškození majetku žalobců, je možné tuto skutečnost řešit, ale nikoliv prostřednictvím návrhového stavebního řízení. K odkazu žalobců na rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zrušeno rozhodnutí stavebního úřadu, žalovaný uvedl, že se jedná o rozhodnutí o odvolání ze dne 2. 11. 2017, č. j. 134800/2017/KUSK. V daném řízení byl oproti nyní projednávané věci posuzován záměr stavebníka na pozemcích parc. č. st. X a X, k. ú. S.. Žalovaný uzavřel, že s přihlédnutím k výše uvedeným skutečnostem rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku, a dále již nezkoumal rozhodnutí stavebního úřadu postupem podle § 89 odst. 2 správního řádu.

Shrnutí žaloby

4. Dne 25. 1. 2019 žalobci podali proti napadenému rozhodnutí žalobu podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).
5. Žalobci v první řadě namítají, že jejich odvolání nesměřovalo pouze proti odůvodnění prvostupňového rozhodnutí, ale do všech jeho výroků. V odůvodnění odvolání odkazují na nesprávnosti v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí. Z žádné části jejich odvolání nevyplývá, že je podáváno pouze do odůvodnění rozhodnutí, nikoliv do vlastního výroku.
6. Také připomínají námítky, které vznesli proti záměru žadatele, a způsob, jakým se s nimi stavební úřad vypořádal.
7. Žalobci dále v žalobě uvádějí, že mají za to, že odstupové vzdálenosti neodpovídají hodnotám uvedeným v prvostupňovém rozhodnutí. Otázku oslunění a osvětlení jejich nemovitosti by bylo možné posoudit pouze na základě zpracované studie, což navrhovali, aby bylo učiněno. Stavební úřad odkázal na výše citovaný rozsudek NSS, který vyložil tak, že se za imise nepovažuje samotná možnost nahlížení z oken do oken. V jejich případě se ale jedná o mimořádnou situaci, kterou citovaný judikát předpokládá, protože tzv. EURO dveře výrazně přesahují velikost běžných oken. V této části projektu by proto mělo dojít k zásadní změně. Stavební úřad upustil od ústního jednání a ohledání na místě, což však žalobci považují za zásadní vadu řízení. Žalovaný dále v napadeném rozhodnutí uvádí, že neshledal v postupu správního orgánu prvního stupně pochybení. V zásadě podle žalobců opisuje důvody pro zamítnutí námitek žalobců stavebním úřadem. Žalobci na základě této argumentace navrhuji, aby soud napadené rozhodnutí zrušil.

Vyjádření žalovaného

8. Žalovaný považuje podanou žalobu za nedůvodnou. Uvedl, že již v úvodu svého odvolání žalobci citují a napadají odůvodnění rozhodnutí stavebního úřadu. V odvolání uvedli pouze své domněnky, ani v jediném bodě neoznačili na jejich podporu relevantní důkaz. Většina textu odvolání byla s drobnými úpravami převzata do žaloby.

Replika žalobců

9. Žalobci k poukazu žalovaného na nepředložení důkazů uvedli, že například skutečnost, že nebyli schopni změřit odstupové vzdálenosti, byla dána tím, že nemají přístup na vedlejší pozemek, nicméně domnívají se, že vzdálenosti dodrženy nejsou, přičemž správní orgán na jejich námitku nereagoval.

Posouzení věci soudem

10. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas osobou k tomu oprávněnou a obsahuje všechny požadované formální náležitosti.
11. Při přezkumu napadeného rozhodnutí vycházel soud v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s. ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů, jimiž je podle § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. vázán.
12. Podle § 82 odst. 1 správního řádu lze odvoláním napadnout výrokovou část rozhodnutí, jednotlivý výrok nebo jeho vedlejší ustanovení. Odvolání jen proti odůvodnění rozhodnutí je nepřípustné.
13. Podle § 92 odst. 1 správního řádu opožděné nebo nepřípustné odvolání odvolací správní orgán zamítne. Jestliže rozhodnutí již nabylo právní moci, následně zkoumá, zda nejsou dány předpoklady pro přezkoumání rozhodnutí v přezkumném řízení, pro obnovu řízení nebo pro vydání nového rozhodnutí. Shledá-li předpoklady pro zahájení přezkumného řízení, pro obnovu řízení nebo pro vydání nového rozhodnutí, posuzuje se opožděné nebo nepřípustné odvolání jako podnět k přezkumnému řízení nebo žádost o obnovu řízení nebo žádost o vydání nového rozhodnutí.
14. V nyní posuzované věci je zcela evidentní, že odvolání žalobců nesměřovalo pouze proti odůvodnění prvostupňového rozhodnutí, ale byl jím napadán též jeho výrok. Z odvolání žalobců (které koresponduje s jejich procesním postojem v řízení před stavebním úřadem) je naprosto zřejmé, že žalobci s výrokem o umístění stavby nesouhlasí a za účelem jeho zpochybnění předkládají žalovanému řadu argumentů proti odůvodnění, které vedlo k zamítnutí jejich námitek, a tedy k vyhovění žádosti o umístění stavby (tj. k výroku samotnému). V závěru odvolání též výslovně uvádějí, že navrhují, aby žalovaný podle § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu (tj. pro rozpor s právními předpisy či pro nesprávnost) prvostupňové rozhodnutí zrušil. Skutečnost, že žalobci polemizují s odůvodněním prvostupňového rozhodnutí, neznamená, že jejich odvolání směřuje jen proti samotnému odůvodnění. Žalobci zpochybňují odůvodnění prvostupňového rozhodnutí, čímž současně zpochybňují jeho výrok, který se o toto odůvodnění opírá. Jak uvedl Krajský soud v Praze v rozsudku ze dne 23. 5. 2012, č. j. 45 A 3/2012 - 24: „*Jako nepřípustné lze s odkazem na § 82 odst. 1 věty druhé s. ř. totiž vyhodnotit pouze takové odvolání, jehož veškeré námitky, i kdyby byly oprávněné, by vedly pouze ke změně formulace odůvodnění, avšak bez jakékoliv potřeby upravit výrok správního rozhodnutí*“. O takový případ v této věci zjevně nešlo. Pokud by se totiž ukázaly námitky žalobců (kupříkladu ohledně nedodržení odstupových vzdáleností, nepřiměřeného zásahu do jejich soukromí či nezákonného upuštění od ohledání na místě) důvodnými, zpochybnilo by to též samotný výrok prvostupňového rozhodnutí.

15. Žalovaný tak pochybil, když odvolání žalobců považoval za odvolání směřující jen proti odůvodnění prvostupňového rozhodnutí (nadto bez jakékoli snahy o vyargumentování tohoto závěru) a jako nepřípustné jej zamítl.
16. Tato nezákonnost by ještě nutně nemusela vést ke zrušení napadeného rozhodnutí za předpokladu, že by se žalovaný v napadeném rozhodnutí přes nesprávný závěr o nepřípustnosti odvolání věcně s odvolacími námitkami vypořádal (viz rozsudek NSS ze dne 22. 4. 2013, č. j. 2 As 16/2012 - 39, a usnesení Ústavního soudu ze dne 24. 7. 2013, sp. zn. IV. ÚS 1787/1324).
17. V nyní posuzované věci žalovaný sice neustal na závěru o nepřípustnosti odvolání, přesto na řádný přezkum prvostupňového rozhodnutí rezignoval a pouze povšechně odkázal na jeho závěry s tím, že se s nimi ztotožňuje. Byť obecně není takový souhlasný odkaz vždy zapovězený (srov. např. rozsudky NSS ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 - 130, ze dne 2. 7. 2007, č. j. 4 As 11/2006 - 86, či ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012 - 47), muselo by již prvostupňové rozhodnutí fakticky dávat odpovědi na odvolací námitky (prostřednictvím vypořádání námitek uplatněných v řízení před stavebním úřadem), aby bylo možné tento způsob vypořádání odvolacích námitek aprobovat. Byť se námitky uplatněné v řízení před stavebním úřadem a odvolací námitky tematicky překrývají, v tomto případě nelze takový odkaz považovat za dostatečný, což soud příkladmo ilustruje na třech odvolacích námitkách.
18. Zaprvé žalobci v odvolání namítali, že odstupové vzdálenosti uvedené v prvostupňovém rozhodnutí (3,15 m – 3,35 m) neodpovídají skutečnosti. S takto formulovanou odvolací námitkou se žalovaný nemůže vypořádat pouze odkazem na odůvodnění prvostupňového rozhodnutí, v němž jsou tyto odstupy bez dalšího konstatovány. Není totiž jasné, na základě čeho dospěl k závěru, že se mylí žalobci, nikoliv stavební úřad.
19. Žalobci v odvolání také namítali, že otázku oslunění by bylo možné posoudit pouze na základě zpracované studie, což v odvolání navrhli, aby bylo učiněno. Odkaz žalovaného na prvostupňové rozhodnutí, které se sice mírou zastínění pozemku žalobců zabývalo, nikoliv však konkrétně otázkou nezbytnosti zadání studie k posouzení oslunění a osvětlení jejich nemovitosti a souvisejícím návrhem žalobců na zadání studie, taktéž logicky nemůže jako vypořádání odvolací námitky obstát.
20. Do třetice žalobci v odvolání namítali, že výše citovaný rozsudek NSS, na který odkázal stavební úřad, sice za imise nepovažuje samotnou možnost nahlížení z oken do oken, ale současně předpokládá mimořádné situace, u nichž to neplatí, což byl dle odvolacích námitek i případ žalobců. Zde opět logicky nemůže obstát vypořádání odvolací námitky pouhým odkazem na prvostupňové rozhodnutí, neboť žalovaný musí reagovat na tvrzení žalobců o výkladu citovaného rozsudku, který podle nich obsahuje výjimku pro mimořádné situace, což stavební úřad dle žalobců nezohlednil.
21. Žalobci v žalobě tvrdili, že žalovaný v napadeném rozhodnutí v zásadě jen opsal důvody pro zamítnutí jejich námitek. Soud se s tímto tvrzením ztotožňuje a konstatuje, že v daném případě souhlasný odkaz na odůvodnění prvostupňového rozhodnutí nemůže obstát,

neboť prvostupňové rozhodnutí neodpovídá na uplatněné odvolací námitky (viz příklady výše).

22. V daném případě tak soudu konstatuje, že žalovaný řádně odvolací námitky nevypořádal, když jednak odvolání chybně považoval za odvolání směřující jen proti důvodům prvostupňového rozhodnutí, pročež jej jako nepřipustné zamítl, jednak samotné vypořádání odvolacích námitek (k němuž svým způsobem přistoupil, přestože odvolání považoval za nepřipustné) odkazem na prvostupňové rozhodnutí nebylo možné považovat za jejich přílehlavé vypořádání a řádné odůvodnění napadeného rozhodnutí. Proto soud podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. napadené rozhodnutí zrušil a podle § 78 odst. 4 s. ř. s. věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Povinností žalovaného v dalším řízení bude věcně přezkoumat napadené rozhodnutí a posoudit důvodnost jednotlivých odvolacích námitek. Žalovaný je v dalším řízení vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
23. Žalobci měli se svojí žalobou úspěch, a náleží jim proto právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení vůči žalovanému podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Ty spočívají v zaplaceném soudním poplatku za žalobu ve výši 3 000 Kč každým z žalobců a nákladech souvisejících se zastoupením žalobců advokátem. Tyto náklady jsou tvořeny odměnou za zastupování za dva úkony právní služby – za převzetí a přípravu zastoupení a sepsí žaloby (§ 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)], u nichž sazba odměny činí 3 100 Kč [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu]. Repliku žalobců ze dne 20. 9. 2019 soud pro její stručnost a nevelkou relevantnost k podstatě věci za úkon právní služby ve smyslu § 11 advokátního tarifu nepovažoval. Protože se jednalo o společné úkony při zastupování dvou osob, snižuje se tato odměna ve vztahu ke každému z žalobců o 20 % (§ 12 odst. 4 advokátního tarifu). Odměna za popsané úkony tak činí ve vztahu ke každému z žalobců 4 960 Kč (2 x 3 100 - 20 %). Náklady zastoupení dále tvoří náhrada hotových výdajů za dva úkony právní služby po 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu), tj. celkem 600 Kč. Za společné úkony při zastupování více osob přísluší ve vztahu ke každému úkonu pouze jedna paušální náhrada výdajů, neboť se jedná vždy o jeden, byť společný úkon (viz např. rozsudky NSS ze dne 24. 7. 2013, č. j. 2 AOs 1/2013 - 138, nebo ze dne 25. 6. 2014, č. j. 6 As 95/2014 - 13). Jelikož zástupce žalobců je plátcem DPH, patří k nákladům řízení též částka odpovídající sazbě daně ve výši 21 % z odměny za zastupování a z náhrad za každého z žalobců [tedy z částky 5 260 Kč (4 960 + 600 : 2)], která činí 1 105 Kč. Každému z žalobců tak náleží na náhradě nákladů řízení částka ve výši 9 365 Kč (3 000 + 5 260 + 1 105). Náhrada nákladů řízení je splatná ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku (§ 54 odst. 7 s. ř. s.), a to k rukám zástupce žalobců (§ 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s § 64 s. ř. s.)

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách.

Praha 18. února 2021

JUDr. Věra Šimůnková, v. r.
předsedkyně senátu